

Dokument nr. 8:72

(1999-2000)

Forslag fra stortingsrepresentantene Ursula Evje og Ulf Erik Knudsen om valutakompensasjon for studenter om studerer i utlandet

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne ser det som svært viktig at norsk ungdom tar utdanning i utlandet. Dette bidrar til å gi norsk næringsliv og samfunnsliv kunnskaper og kontakt i forhold til andre kulturer og markeder. Dette blir stadig mer viktig i den økte globaliseringen med kontakt, samhandling og konkurranse over landegrensene. Utviklingen innen IT akselererer stadig denne utviklingen.

I denne situasjonen er det viktig at det på best mulig måte legges til rette for at norsk ungdom tar utdanning i utlandet.

I dagens situasjon er det et generelt trekk at ungdom med økonomisk resurssterke foreldre har en vesentlig bedre mulighet til å studere i utlandet enn annen ungdom. Dette rimer lite med de politiske ønsker som er kommet fra et enstemmig storting.

Forskjellen skyldes i hovedsak at norske studenter i utlandet ikke får full kompensasjon for de tap studentene er påført som følge av svingninger på valutamarkedet. Slik kursutviklingen har vært den siste tiden, har situasjonen blitt tilnærmet katastrofal for enkelte studenter. Dette er påpekt fra bl.a. utenlandsstudentenes organisasjon ANSA (Association of Norwegian Students Abroad).

Lånekassen benyttet for studieåret 1999-2000 (høst og vårsemesteret) en kurs som ble fastsatt i midten av april 1999. I mellomtiden steg for eksempel kursen på amerikanske dollar med ca. 13 pst. og kursen på britiske pund med ca. 9 pst.

Det reelle valutatapet for den enkelte student representerer et beløp på mellom kr 5 000 og

kr 20 000, og har rammet anslagsvis 8 000 studenter - særlig i USA, Storbritannia og Australia, ifølge utenlandsstudentenes organisasjon.

Forslagsstillerne ser det som urimelig at studentene skal måtte bære den risiko som valutasvingninger medfører. Når det er et klart mål om at Norge skal delta på det internasjonale kunnskapsmarked må Lånekassen akseptere at den må påta seg et ansvar for dette. Disse studentene må kunne påregne en full kompensasjon for valutatapet.

Det må også legges til rette for ordninger som sikrer at slike situasjoner ikke oppstår i fremtiden. Dette kan for eksempel gjøres ved at lånekassens tilsagn om lån/stipend gis med et beløp i kroner som umiddelbart konverteres til den valutaen som benyttes i det landet studenten har studieplass. Terminutbetalingene skal alltid foretas i korrekt valuta.

Svenske studenter i utlandet har nylig fått en slik kompensasjonsordning. Denne ordning har sin bakgrunn i de kraftige svingninger i valutakursene.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen snarest innføre en permanent ordning der studenter i utlandet skal få full kompensasjon for de tap studentene er påført som følge av svingninger på valutamarkedet.

23. mai 2000